

Nr 227.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående
anordnande av korvtillverkning vid flottans kokinrättning
i Karlskrona; given Stockholms slott den 4 april 1913.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att till inredningsarbeten och maskiner i sjömanskårens kok-, bad- och tvätthus i Karlskrona för anordnande därstädes av tillverkning av korv för kronans räkning må användas 4,600 kronor av uppkommen besparing å det av 1909 års riksdag beviljade extra anslag å 40,000 kronor för ändringsarbeten inom nämnda kok-, bad- och tvätthus.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådige Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Jacob Larsson.

Utdrag av protokollet över sjöförsvärens ärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 4 april 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
 Statsråden: PETERSSON,
                   SCHÖTTE,
                   BERG,
                   BERGSTRÖM,
                   PETRÉN,
                   STENSTRÖM,
                   LARSSON,
                   SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Larsson anförde därefter:

Genom nådigt brev den 17 augusti 1912 medgav Kungl. Maj:t, på därom av stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona gjord framställning, att kasernbefälhavaren vid sjömanskärens kaserner därstädes finge beordras att i Göteborg taga kännedom om maskiner för korvtillverkning i syfte att framdeles inkomma med förslag till bedrivande av korvtillverkning för sjömanskärens behov inom denna kärs egen matinrättning.

Efter fullgjort uppdrag har kasernbefälhavaren till stationsbefälhavaren avgivit utredning och förslag i fråga om vidtagande av anordningar för berörda tillverkning i sjömanskärens kok-, bad- och tvätthusbyggnad; och har stationsbefälhavaren med skrivelse till marinförvaltningen den 17 februari 1913 överlämnat nämnda utredning tillika med av varvschefen och förvaltningsdirektionen i Karlskrona avgivna yttranden och förslag i ärendet, varvid stationsbefälhavaren för egen del i huvudsak anför följande.

Ang. anordnande av korvtillverkning vid flottans kokinrättning i Karlskrona.

Det hade visat sig, att korv vore en av manskapet synnerligen omtyckt rätt, som under senare åren i allt rikligare mån upptagits i utspisningsstaterna vid Karlskrona station. Svårighet hade dock ernå en fullt effektiv kontroll över korvtillverkningen hos enskilda, ehuru denna tillverkning skedde i Karlskrona. Enligt avtal med vederbörande stadsveterinär ombesörjde denne mot ersättning en del av kontrollen, varjämte tillsyn i övrigt utövades av stadens hälsovårdspolis samt i vissa fall av två därtill utsedda underofficerare vid flottan. Givetvis vore dock vanskligt att hos de enskilda fabrikanterna åstadkomma tillräcklig eftersyn. Redan av detta skäl syntes önskvärt, att kronan ombesörjde tillverkningen av korv, så att säkerhet funnes för att god vara alltid erhöles. Tillverkningen borde till en början helst endast avse sjömanskårens matinrättnings behov för att, sedan tillräcklig erfarenhet vunnits, utsträckas till övriga matinrättningar, som tillhörde Karlskrona station, dock alltjämt under iakttagande att uppläggning av proviant i förråd i sjömanskårens matinrättning borde i möjligaste mån undvikas.

Beträffande kronans blivande kostnader per kilo korv, kunde dessa icke redan nu till siffran bestämt angivas, men syntes de komma att understiga de enskilda leverantörernas kontraktspris, vilket för närvarande utgjorde i genomsnitt 90 öre.

Då årliga konsumtionen — behovet för kustartilleriregementets matinrättning oberäknat — utgjorde minst 30,000 kg., skulle en besparing med om också endast några öre per kilo ganska snart uppväga nedan angivna anläggningskostnad, vartill komme den stora fördelen att alltid erhålla absolut pålitlig vara.

På grund härav förordade stationsbefälhavaren på det kraftigaste, att anordningar för tillverkning av korv måtte få utföras inom sjömanskårens kok-, bad- och tvätthusbyggnad enligt varvschefens på ovanberörda utredning grundade förslag.

Tillika framhöll stationsbefälhavaren, att två av sjömanskårens kockar borde beredas tillfälle att under en månad erhålla undervisning hos slakteriaktiebolaget Göta i Göteborg samt att dessa kockar, som torde komma att uttagas bland den äldre gifta personalen, skäligen borde erhålla dagtraktamente enligt sjätte klassen i gällande resereglemente under hela den tid kommenderingen avsåge.

Kostnaden skulle i sådant fall ställa sig på följande sätt:

Diverse inredningsarbeten	kronor 2,620: —
Specialmaskiner.....	» 1,593: —
Köttkvarn	» 195: —
Ersättning för två kockars undervisning i korvtillverkning i Göteborg	» 200: —
Dagtraktamente till sistnämnda två kockar, förslagsvis under 32 dagar vardera	» 256: —
Oförutsedda utgifter.....	» 136: —
	<hr/>
	Summa kronor 5,000: —

Marinförvaltningen har i ämbetsskrivelse den 27 februari 1913 anmält vad i detta ärende sålunda förekommit, och har marinförvaltningen därvid anfört följande.

Marinförvaltningen, som anslöte sig till vad stationsbefälhavaren uttalat i denna fråga, ansåge, att det ur såväl ekonomisk som hygienisk synpunkt vore synnerligen önskligt att för marinens samtliga matinrättningar i Karlskrona kunna erhålla sagda viktiga proviantartikel utan att därvid bero av enskilda leverantörer. För den skull vore erforderligt att utföra ovan angivna inredningsarbeten i sjömanskårens kok-, bad- och tvätthusbyggnad samt att anskaffa för ifrågavarande ändamål erforderliga maskiner. Kostnaderna härför, beräknade till omkring 4,600 kronor, kunde bestridas av det av 1909 års riksdag beviljade extra ordinarie anslaget till ändringsarbeten å kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona, å vilket anslag förefunnes en behållning av omkring 6,600 kronor.

Marinförvaltningen hemställde därför, att för nu ifrågavarande ändamål finge användas 4,600 kronor av behållningen å nämnda anslag.

Under förutsättning av bifall till förevarande framställning finge ämbetsverket, då det vore nödigt att äga tillgång å personal, som ägde erforderlig kännedom om tillverkning av korv, tillika föreslå, att två av sjömanskårens i Karlskrona kockar måtte få beordras avresa till Göteborg för att under en tid av högst en månad hos slakteriaktiebolaget Göta därstädes erhålla undervisning i tillverkning av nämnda proviantartikel, samt att dessa kockar måtte under ifrågavarande kommandering få åtnjuta dagtraktamente enligt sjätte klassen i gällande resereglemente med 4 kronor per dag, ävensom att kostnaden för kockarnas resa till och från Göteborg och uppehåll därstädes måtte få utgå av anslaget till rese- och traktamentspenningar. Dessutom före-

sloges, att ersättningen, tillhoppa 200 kronor, för kockarnas utbildningskurs i Göteborg måtte få bestridas av femte huvudtitelns anslag till extra utgifter.

I likhet med marinförvaltningen finner jag det föreliggande förslaget synnerligen beaktansvärt. Likaledes delar jag marinförvaltningens uppfattning, att för kostnaderna för behövliga inredningsarbeten i kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona samt för anskaffning av erforderliga maskiner lämpligen bör kunna tagas i anspråk den av marinförvaltningen angivna behållning. Vad beträffar förslagen om bestridande av kostnader för två kockars undervisning i korvtillverkning samt ersättning till dessa kockar under tiden för deras utbildning m. m., torde jag bliva i tillfälle att, därest medel bliva beviljade för anordnande av sådan tillverkning i Karlskrona och omständigheterna i övrigt därtill föranleda, framdeles få underställa dessa frågor Kungl. Maj:ts prövning.

Departements-
chefen.

På grund av vad sålunda blivit anfört hemställer jag, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgiva,

att till inredningsarbeten och maskiner i sjömanskårens kok-, bad- och tvätthus i Karlskrona för anordnande därstädes av tillverkning av korb för kronans räkning må användas 4,600 kronor av uppkommen besparing å det av 1909 års riksdag beviljade extra anslag å 40,000 kronor för ändringsarbeten inom nämnda kok-, bad- och tvätthus.

Till denna departementschefens hemställan, vari statsrådets övriga ledamöter instämde, täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition i ämnet av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar, till Riksdagen avlätas.

Ex protocollo:

J. Joachimsson.